

Laholms kommun

Beslut för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn i Lagaholmsskolan
belägen i Laholms kommun

Tillsyn i Lagaholmsskolan

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Laholms kommun under hösten 2016. Lagaholmsskolan besöktes av Skolinspektionen den 8 november 2016 och den 9 november 2016.

Måluppfyllelse och resultat

Av Skolverkets statistik från år 2016 framgår att 76 procent av eleverna uppnår kunskapskraven i alla ämnen. Samma statistik visar att det genomsnittliga meritvärdet är 214 poäng. Det genomsnittliga meritvärdet har varit relativt konstant de senaste fyra åren. Av eleverna i årskurs 9 är 87,3 procent behöriga till nationellt yrkesprogram. Flickorna har högre resultat än pojkarna. Skolverkets statistik visar att gällande det genomsnittliga meritvärdet är skillnaden mellan flickor och pojkar cirka 25 poäng, och gällande behörighet till yrkesprogram skiljer det cirka fem poäng. Skillnaden i flickors och pojkars resultat har varit relativt konstant de senaste fyra åren. Skolverkets statistik från år 2015 visar att i matematik och fysik har runt hälften av eleverna högre slutbetyg än provbetyg. I svenska är motsvarande andel 34 procent.

Översikt över konstaterade brister i verksamheten

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande	Ingen brist konstaterad	
2. Extra anpassningar och särskilt stöd	Föreläggande	2017-04-07
3. Bedömning och betygssättning	Ingen brist konstaterad	
4. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Ingen brist konstaterad	
5. Förutsättningar för lärande och trygghet	Föreläggande	2017-04-07
6. Styrning och utveckling av verksamheten	Ingen brist konstaterad	

Skolinspektionens bedömningar anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattande bedömning

Skolinspektionens tillsyn visar att Lagaholmsskolan arbetar för att studiemiljön ska präglas av trygghet och studiero. Utredningen visar dock att alla elever i behov av extra anpassningar inte ges detta stöd. Skolinspektionens tillsyn visar att lärarna inte samverkar med varandra i arbetet med att nå utbildningsmålen. Detta påverkar elever negativt i det att de upplever sig stressade och att de inte hinner lära sig så mycket som de hade velat. Av tillsynen framgår också att elevhälsan inte främst arbetar förebyggande och hälsofrämjande.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Laholms kommun att **senast den 7 april 2017** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolans lärmiljöer måste anpassas så att de elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd. Skolan ska utveckla metoder för att stimulera och stödja tills åtgärderna får effekt genom att situationen för den enskilda eleven eller en grupp elever förbättras.

När skolans arbetssätt och arbetsformer inte är tillräckliga för att möta elevens behov ska en analys genomföras av hur skolan kan anpassa lärmiljöerna eller undervisningens innehåll och genomförande. Skolans svårigheter att möta elevens behov kan framkomma till exempel i undervisningen, genom resultat på nationella prov eller genom uppgift från eleven och dess vårdnadshavare. Lärare och elevhälsa ska oftast samråda för att kunna avgöra lämpliga insatser. Eleven och vårdnadshavaren ska vara delaktiga i detta. Det kan också handla om att skolan behöver förbättra sitt arbete med att hjälpa en elev med att planera och strukturera sina studier, färdighetsträning, specialpedagogiska insatser under en kortare tid, särskilda hjälpmedel eller utrustning och digital teknik med anpassade programvaror eller mer långvariga insatser såsom studiehandledning på modersmål eller regelbundna specialpedagogiska insatser såsom regelbunden kontakt med en speciallärare. Huvudregeln är att särskilt stöd ska ges i elevens ordinarie grupp om inte detta visats vara olämpligt utifrån elevens behov. Insatserna ska utvärderas och korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Laholms kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Ansvariga på skolan ger eleven skyndsamt stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, om eleven riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. (3 kap. 5a § skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen.

- Rektorn ska säkerställa att elever i behov av extra anpassningar skyndsamt ges sådant stöd.

*Motivering till bedömning av brist***Skolinspektionens bedömning**

Skolinspektionen bedömer att alla elever på Lagaholmsskolan inte ges skyndsamt stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Utredningen visar att det finns elever som trots behov av extra anpassningar inte får sådana anpassningar i alla ämnen. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav i denna del.

Skolinspektionens utredning

Intervjuade lärare uppger eleverna inte får de extra anpassningar de ska ha i alla ämnen. De uppger att de har svårt att nå fram med informationen om extra anpassningar till alla lärare och att skolan inte har tydliga rutiner för att säkra att alla elever får de extra anpassningar de egentligen ska ha. Lärare beskriver att de extra anpassningar som planerats för en elev finns i elevakterna i arkivet, men att de som lärare inte tar del av denna information. Lärare uppger att alla lärare inte får kännedom om alla elevers extra anpassningar och att eleverna därmed inte får de extra anpassningarna de ska ha i alla ämnen. Eleverna ska kännas sig trygga i att de får de extra anpassningar de har behov av i alla ämnen, men det kan de inte vara, enligt intervjuade lärare.

Representant för elevhälsan uppger att hen inte har någon bild av hur många eller vilka elever på skolan som har extra anpassningar.

Rektorn uppger att det finns information om elevers extra anpassningar men att skolan inte har ett system som kan säkra att alla lärare får information om elevers extra anpassningar. Informationen finns på olika ställen och därför finns det en risk att vissa elever inte får de extra anpassningar de ska ha, säger rektorn. Rektorn säger vidare att när en ny lärare tar över en elevgrupp är det olika hur informationen går fram till alla lärare. När det gäller arbetet med extra anpassningar har skolan gjort rätt ibland, men de är inte framme, enligt rektorn.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen eller genom resultatet på ett nationellt prov, uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppnå de kunskapskrav som minst ska uppnås, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen.

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom Laholms kommuns verksamhet inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Laholms kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolan ska se till att viktiga förutsättningar för elevernas lärande och trygghet är uppfyllda på skolan. Rektorn ska i ett tidigt skede uppmärksamma elever som av ogiltiga skäl inte deltar i skolarbetet, så att eleven så snart som möjligt deltar. Skolan ska bedriva ett aktivt värdegrundsarbete, som innebär att exempelvis grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling.

Vidare ska lärarna ha kompetens och samverka med varandra, för att genom till exempel erfarenhetsutbyte utveckla skolans undervisning. Centrala stödfunktioner som skolbibliotek, elevhälsa och studie- och yrkesvägledning används aktivt i utbildningen, för att stödja och främja elevernas utveckling mot de nationella målen. Skolan ska således inte bara ha tillgång till dessa funktioner, utan de ska kontinuerligt användas i undervisning och övrig skolverksamhet.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Laholms kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Lärarna vid skolenheten samverkar med varandra i arbetet med att nå utbildningsmålen. (Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper)
- Elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. (2 kap. 25 § skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen.

- Rektorn ska se till att lärarna vid skolenheten samverkar med varandra i arbetet för att nå utbildningsmålen.
- Huvudmannen och rektorn ska se till att elevhälsans samtliga kompetenser främst arbetar förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot målen.

*Motivering till bedömning av brister**Samverkan mellan lärare***Skolinspektionens bedömning**

Skolinspektionen bedömer att lärarna på Lagaholmsskolan inte samverkar med varandra i arbetet för att skapa en god miljö för lärande och utveckling. Det framkommer av utredningen att lärarnas arbete inte är organiserat på ett sätt som ger dem förutsättningar till sådan samverkan. Utredningen visar att bristen på samverkan mellan lärarna påverkar elever negativt. Verksamheten uppfyller därmed inte författningens krav i denna del.

Skolinspektionens utredning

Intervjuade elever uppger att det inte verkar som att lärarna pratar med varandra och stämmer av när det gäller läxor och prov, eftersom eleverna vissa veckor inte har några läxor medan de andra veckor har flera läxor och prov. Elever som intervjuas säger att konsekvensen blir att de inte hinner lära sig allt och att de inte hinner läsa in så mycket som de önskar. Eleverna säger att detta är ett stort problem för dem. Intervjuade elever beskriver att skolan har en digital kalender där lärarna ska skriva in planerade prov, och att det finns ett kontrakt mellan lärare och elever att det aldrig ska vara mer än två prov varje vecka. Lärarna kringgår överenskommelsen, glömmer eller skyller på varandra när det blir för många prov, enligt intervjuade elever. Systemet fungerar inte bra och det är stressande för eleverna, säger de.

Intervjuade lärare uppger att de saknar en bild av elevernas situation gällande prov och arbeten i andra ämnen än det egna ämnet. Det beror enligt lärarna på att den digitala kalendern inte fungerar tillräckligt bra för att hjälpa eleverna till en jämn arbetsbelastning. Det beror också på att de inte har något bra forum i den nuvarande arbetsorganisationen där de kan få överblick och samverka kring elevernas utbildning, enligt lärarna. Intervjuade lärare uppger att organisationen med ämnesorienterade arbetsrum leder till att de har gott samarbete inom ämnena, men att de aldrig pratar med varandra i andra konstellationer. Därför samordnar de inte heller arbetsområden med flera ämnen, uppger de.

Rektorn säger att hon vet att samverkan mellan lärare för att eleverna ska ha en jämn arbetsfördelning inte sker. Elevrådet har lyft problemet att provkalendern inte fungerar till rektorn, och rektorn säger att skolan behöver ha ett annat system för att eleverna inte ska uppleva stress. Rektorn uppger att det finns ett visst samarbete mellan lärare, kring vissa individer men inte kring grupper av elever, och att detta samarbete inte är tillräckligt.

Eleverna skulle ha mycket att vinna på att lärarna samverkar mer kring kunskapskrav och områden som möts, men detta fallerar nu, säger rektorn.

Rättslig reglering

Av Läroplanen för grundskolan framgår att läraren ska samverka med andra lärare i arbetet för att nå utbildningsmålen.

Elevhälsa

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att elevhälsan inte främst arbetar förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot målen, utan att elevhälsans personal i huvudsak arbetar med enskilda elever. Verksamheten motsvarar därför inte författningarnas krav i denna del.

Skolinspektionens utredning

Intervjuade elever uppger att elevhälsan har varit i klasserna och presenterat sig men inte genomfört några aktiviteter med elever eller deltagit i undervisningen i klasserna. Elever uppger att de haft hälsoundersökning hos skolsköterskan och att de vet att man kan vända sig till kuratorn om det är något man är orolig över.

Lärare som intervjuas uppger att elevhälsan arbetar utifrån behov på elevnivå och att de inte känner till något förebyggande eller hälsofrämjande som elevhälsan arbetar med. De uppger vidare att de egentligen inte vet vad den nya elevhälsan gör annat än arbete med enskilda elevärenden, men att den inte gör något arbete i elevgrupperna. Elevhälsan har inte heller handledning för lärarna, enligt intervjuade lärare.

Representanter för elevhälsan uppger i intervju att de som samlad elevhälsa inte arbetar med förebyggande och hälsofrämjande insatser. Elevhälsan har inte heller fått något sådant uppdrag av rektorn, uppger representanterna. Det uppdrag rektorn gett dem är att de ska vara synliga i korridorerna, säger elevhälsans representanter. Det mål som satts upp för elevhälsan det här året är att skapa fungerande rutiner vid övergångar, enligt elevhälsorepresentanterna, men de säger att de inte har kommit särskilt långt med elevhälsans roll i det arbetet.

Rektorn uppger i intervju att elevhälsan inte arbetar hälsofrämjande och förebyggande för närvarande. Rektorn säger att detta beror på att hon inte har arbetat med att utveckla elevhälsans arbete och att hon inte riktigt förstått hur hon kan använda elevhälsan.

Vidare säger rektorn att hon har svårt att se hur elevhälsans arbete ska se ut. Vidare uppger rektorn att elevhälsan ska arbeta på uppdrag av rektorn, men att rektorn inte gjort några uppdragsbeställningar.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att huvudmannen ska se till att det för eleverna i grundskolan ska finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Vidare ska det finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses.

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom Laholms kommuns verksamhet inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Laholms kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Övriga bedömningsområden

Bedömning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav avseende följande:

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de nationella målen och kunskapskraven. I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärarstöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper och intressen, och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Bedömning och betygssättning

Skolan ska se till att läraren gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper utifrån de nationella kunskapskraven, och ger eleven och dess vårdnadshavare information om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling. Eleven ska, när omdömen ges eller betyg sätts i olika ämnen, enbart bedömas utifrån de nationella kunskapskraven och inte utifrån andra kriterier som läraren och skolan själv upprättat. Lärarens analyser av elevernas kunskaper ska bygga på olika underlag, som tillsammans ger en bred och allsidig bild av elevernas kunskaper. I detta ingår att läraren bl.a. ska använda sig av nationella ämnesprov tillsammans med övriga muntliga och skriftliga elevprestationer. Vidare ska skolan göra eleven och dess vårdnadshavare delaktiga i elevens utveckling genom att, löpande under studietiden och genom utvecklingssamtal, informera om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling och hur denna bäst kan stödjas.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studietrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum. Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Detta innebär exempelvis att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Beslut

2016-12-22
11 (13)

Dnr 43 - 2016:4361

På Skolinspektionens vägnar

Inger Börjesson
Beslutsfattare

Kerstin Martinsson
Föredragande

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om Lagaholmsskolan

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvarstagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektionen grundar sina bedömningar på. I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

Bilaga 2: Fakta om Lagaholmsskolan

Lagaholmsskolan är belägen i centrala Laholm På skolan går totalt 329 elever fördelade i årskurserna 7-9. Lärare och elever är organiserade i två arbetslag. Skolan leds av en rektor som i sin ledningsorganisation har en biträdande rektor och en chefsassistent.